

En strategi för litteratur och
berättande i Blekinge
2015-2017

Inledning

I Region Blekinges kulturplan för 2012-2014 uppdrogs åt Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg (BiBK), tidigare Länsbibliotek Sydost, att vara en sammanhållande aktör i att ta fram en strategi och vision för utveckling av området litteratur och berättande i Blekinge.

I en strategi som innefattar litteraturen och berättandet, är det också viktigt att få med begreppet läsning och det läsfrämjande arbetet. Med anledning av olika studier som visar på en minskning av läsandet hos svenska medborgare och framför allt en minskning av läsförmågan hos unga, har regering och riksdag beslutat om ett antal mål för och satsningar på litteratur och läsfrämjande t ex "Läslyftet". Kulturrådet föreslår i sitt Handlingsprogram för läsfrämjande (2014)¹ ett antal nationella satsningar, t ex Bokstart, som innebär en samverkan mellan bibliotek och barnhälsovård med syfte att stimulera föräldrar att samtala och läsa med sina barn för att stödja barnens språkutveckling. Från och med 2015 ingår litteratur och läsfrämjande också som ett område i den regionala kultursamverkansmodellen. Det finns även ett starkt engagemang inom folkbildning och bland ideella organisationer t ex idrottsrörelsen att arbeta med läsfrämjande. Skollagen och bibliotekslagen tydliggör bibliotekens uppdrag och ansvar för litteratur, läsning och läsfrämjande.

Det finns ett antal strategier och planer som fastslagits av Region Blekinges regionstyrelse att ligga till grund för utvecklingen av Blekinge generellt framöver. I Blekingestrategin 2014-2020, *Attraktiva Blekinge*², har Region Blekinge tillsammans med näringsliv, kommuner, högskola och Blekingeborna stakat ut Blekinges gemensamma färdriktning. De insatsområden som här tagits fram är; *Bilden av Attraktiva Blekinge, Livskvalitet, Arbetsliv* samt *Tillgänglighet*. I det tecknade signatärskapet för ReDA - Regional Digital Agenda i Blekinge, som bl a undertecknats av Region Blekinge, är målet att Blekinge ska bli bäst i Sverige på att utnyttja digitaliseringens möjligheter och att skapa ett attraktivt e-samhälle i Blekinge 2020. Region Blekinges kultur- och fritidsnämnd ska arbeta utifrån den nationella kulturpolitiken och de nationella och regionala prioriteringarna. De regionalt prioriterade områdena i Blekinges kulturplan för åren 2015-2017³ är; *Barn och unga, Tillgänglighet, Samverkan, Delaktighet* och *Internationalisering*.

Denna strategi för litteratur och berättande i Blekinge är indelad i områdena:

- Litteratur i Blekinge
- Författare i Blekinge
- Att skriva och berätta i och om Blekinge
- Läsfrämjande och läsning i Blekinge
- Litteraturism i Blekinge

Inom varje område finns en nulägesbeskrivning, en vision/strävansmål och föreslagna vägar dit. De prioriterade insatsområdena i Blekingestrategin, ReDa och i kulturplanen finns även med i denna strategi, men mer utifrån ett övergripande perspektiv.

Underlaget till strategin har sin utgångspunkt utifrån en sammankomst i Sölvesborg under våren 2014 då föreningsliv, folkbildning, bibliotek och inom området engagerade Blekingebor inbjöds av Region Blekinge och BiBK till ett samtal om litteratur och berättande i Blekinge. Under hösten har ytterligare samtal förts med ett antal nyckelpersoner. Stor del av de tankar och idéer som kommit fram återfinns i de föreslagna utvecklingsmöjligheterna. Utifrån samtalen kan konstateras att i ett litet län som Blekinge är samverkan och nätverkande två viktiga nycklar till framgång, såväl över kommungränserna som mellan föreningsliv, folkbildning, bibliotek, skolor och de professionella yrkesutövarna. Men också samverkan över länsgränserna och mellan olika konstformer.

Denna strategi för litteratur och berättande i Blekinge gäller parallellt med aktuell kulturplan och ses över och eventuellt uppdateras i slutet av 2017.

¹ http://www.kulturradet.se/Documents/L%C3%A4sfr%C3%A4mjande/handlingsprogram_lasframjande.pdf

² http://www.regionblekinge.se/media/310687/blekingestrategin_slutlig_webb.pdf

³ http://www.regionblekinge.se/media/426825/remissutgava_blekinges%20regionala%20kulturplans_2015-17_uppslag.pdf

Litteratur i Blekinge

En viktig del av Blekinges kulturarv är också den litteratur som skrivits om, i eller av någon med anknytning till Blekinge. Blekinge museum ansvarar sedan 2010 för "Blekingesamlingen" utifrån ett uppdrag från BiBK. Materialet nås via den nationella bibliotekskatalogen Libris. Samlingen är ett referensbibliotek, dvs inte för hemlån. Lokalt producerad media som på ett eller annat sätt handlar om länets kommuner finns även att tillgå på respektive kommuns folkbibliotek. BiBK ger också stöd till inläsningar av lokalt tryck för de som på grund av olika former av lässvårigheter inte kan tillgängliggöra sig materialet i tryckt form.

Det är viktigt att värna äldre lokal litteratur, men också uppmuntra och ge goda förutsättningar för nyproduktion. Under ett antal år utdelades utmärkelsen "Årets Blekingebok" till en lokalt producerad skrift. Utmärkelsen utsågs av en jury, där huvudansvaret låg hos Blekinge Läns Bildningsförbund (BLB). I aktuell kulturplan har Region Blekinge gett BLB i uppdrag att öka tillgängligheten till Blekinges litteratur genom en årlig sammanställning och exponering av årets utkomna litteratur. Att marknadsföra den litteratur som skrivs om och produceras i Blekinge är också en del i att göra Blekinge känt och attraktivt även utanför länets gränser. Bokhandlare och antikvariat har även de en betydelsefull uppgift i att kunna erbjuda såväl lokalproducerat material som allmän litteratur av god kvalitet. Det finns en bokhandel i samtliga Blekinges kommuner. Bokhandlarna är idag mycket konkurrensutsatta från internetbokhandlar som kan hålla en lägre prisnivå. I regeringens satsning "Läsa för livet"⁴ föreslås ett nationellt stöd till evenemang i bokhandeln.

Biblioteken i länet har en viktig uppgift att tillgängliggöra litteratur av god kvalitet, såväl äldre som nytryckt. Bibliotekslagen (2013:801)⁵ säger att folkbiblioteken ska främja litteraturens ställning och utbudet av medier ska präglas av allsidighet och kvalitet. Kulturrådet ger ett nationellt distributionsstöd till de förlag som erhållit litteraturstöd för upptryckning av kvalitetslitteratur, ungefär 700 titlar per år, och dessa distribueras till landets kommunbibliotek. Bibliotekslagen säger också att det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bl a genom att erbjuda litteratur på de nationella minoritetsspråken, på andra språk än svenska och på lättläst svenska. Biblioteken ska även ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning genom att erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information. Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) är bibliotekens lånecentral med det digitala biblioteket Legimus.se där tillgängliga talböcker och tidningar finns att låna eller ladda ner. En ökande del av människors läsning sker idag via någon form av digital plattform. Länets bibliotek erbjuder också lån av e-böcker via sin katalog.

Vision/strävansmål - Inom litteraturens område vill Region Blekinge:

- Stimulera till ökad lokal litteraturproduktion.
- Lyfta fram Blekingelitteraturen såväl inom som utanför länet genom att finna och arbeta med arenor för exponering och marknadsföring.
- Samla, dokumentera och tillgängliggöra lokalt producerat material i och om Blekinge, och utveckla möjligheten till digital åtkomst av materialet.
- Erbjud god tillgång till kvalitetslitteratur på länets folk- och skolbibliotek, såväl i fysisk form som digitalt, framför allt för de inom bibliotekslagen prioriterade målgrupperna.
- Värna möjlighet till god tillgång till lokalt producerat material och kvalitetslitteratur via länets bokhandlar.

Hur?

- ✓ Blekinge Läns Bildningsförbund uppdras att vara motor i att årligen utse "Årets Blekingebok", genom att bilda och vara del i en jury, samt att tillsammans med biblioteken i länet årligen exponera den lokalt utgivna litteraturen.

⁴ <http://www.regeringen.se/sb/d/16860/a/224959>

⁵ http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/sfs_sfs-2013-801/

- ✓ Blekinge Läns Bildningsförbund får ett samordningsansvar att i samverkan med andra i länet, t ex besöksnäringsen, marknadsföra lokalt producerad litteratur på olika arenor, dels inom länet t ex på Bokens Dag, dels nationellt såsom Bok & Bibliotek i Göteborg.
- ✓ Blekinge läns museum uppdras fortsätta arbetet med Blekingesamlingen i samverkan med länets bibliotek och lokala medieproducenter.
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att i samverkan med Blekinge Läns Bildningsförbund, Blekingearkivet och länets bibliotek verka för utökad digital åtkomst/digitalisering av lokalt material.
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att tydliggöra och utveckla bibliotekens nationella uppdrag att erbjuda kvalitetslitteratur på länets folkbibliotek och arbetet mot prioriterade målgrupper.
- ✓ Länets bokhandlare inbjuds till dialog kring den lokala bokutgivningen.

Författare i Blekinge

Förutom att kulturen är en viktig faktor för att människor väljer att flytta in till en bygd eller inte eller att unga väljer att stanna kvar på en ort, är även ett kreativt klimat av betydelse för ett innovativt och kreativt näringsliv. Professionella kulturskapare kan på flera olika plan bidra till att utveckla ett kreativt klimat som kan sprida många ringar på vattnet.

Det skrivna ordet, möjligheten att fritt kunna uttrycka sig i skrift, på olika språk, kunna belysa människor och sammanhang, samhälle och politik, är också en fråga om demokrati - och inte alla förunnat.

Från Blekinge kommer flera välkända författare, både nu levande och döda, som bott och verkat i regionen. Att kunna livnära sig på sitt författarskap i Blekinge är däremot inte helt enkelt. Det kreativa klimatet och kontaktnätet runt en storstad är så pass mycket större och arbetstillfällena i en liten region som Blekinge förhållandevis få. Idag finns en handfull fullt ut yrkesverksamma författare bosatta i länet.

De professionella författarna i Blekinge återfinns främst i två organisationer som sinsemellan överlappar varandra och samarbetar, dels Sveriges Författarförbund (SFF) och dels Författarcentrum Syd. Författarcentrum Syd är en förening med ett 350-tal medlemmar i södra Sverige och har sitt säte i Malmö.

I Blekinge finns flera litterära sällskap. Två av dem - Harry Martinson-sällskapet och Saljesällskapet utgår från Olofströms kommun och Jändelsällskapet har sin bas i Karlskrona kommun. Förutom att sällskapen arbetar med att öka intresset för respektive författare och deras litterära verk, finns även möjligheten att söka stipendier.

Vision/strävansmål - Inom området om författarnas villkor vill Region Blekinge:

- Skapa ett nätverk och ett stöd till yrkesverksamma författare i länet för rådgivning t ex kring publiceringsstöd, och en arena för synliggörande och förmedling.
- Ta tillvara författares kompetens i det litterära samtalet, på bibliotek och inom andra kulturinstitutioners verksamhet och uppmuntra till skriv-, läs- och kunskapsprojekt för barn och unga i och utanför skolan.
- Ge förutsättningar för att fler unga ska få möjligheten att utveckla sitt skrivande och våga satsa på skrivandet professionellt.
- Skapa en eller flera litterära offentliga scener, där olika konstarter också kan mötas.
- Erbjud ett värdskap och en tillfällig vistelse i Blekinge för fristadsförfattare från olika länder där demokratin är hotad, att i länet fritt och säkert kunna fortsätta utöva sitt yrke.

Hur?

- ✓ Om möjligt prioritera en tillsättning av en litteraturutvecklare inom Region Blekinge eller i samverkan med andra närliggande regioner, att fungera som rådgivare, stöd åt författare, verka ut mot lokala arrangörer och att utveckla förutsättningar för litterära scener.
- ✓ Sveriges Författarförbund och Författarcentrum Syd inbjuds till dialog.
- ✓ Använda blekingeförfattare i olika och oväntade sammanhang såsom marknadsförare av och vid marknadsföring av Blekinge internt och externt.
- ✓ Region Blekinge och Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att utveckla förutsättningarna för fler litterära möten med författare inom skolan t ex genom Skapande skola eller skrivarkurser för barn och unga utanför skolan och för vuxna i samverkan med folkhögskolor och studieförbund.

Att skriva och berätta i och om Blekinge

I Olofströms kommun finns en väl förankrad berättartradition. Härifrån kommer författare som Harry Martinson och Edvin Salje. Här finns ett berättarnätverk och här arrangeras en berättarfestival - Berättarkraft - sedan några år tillbaka. Olofströms kommun uppdrogs i Region Blekinges kulturplan för 2012-2014 att fungera som motor i arbetet med litteratur och berättande. Kommunen uppdrogs också att tillsammans med Region Blekinge initiera ett projekt kring barns och ungas skrivande och genom att utnyttja ny teknik och sociala medier nå hela regionen. Under hösten 2014 genomförde Blekinge Tekniska Högskola ett berättarprojekt i Olofström där studenter som utbildar sig inom digitala medier och spelteknik samlade berättelser från Olofströmsbor.

Hembygdsföreningar och museer har en viktig del i att dokumentera det lokala berättandet, så även de studieförbund som är verksamma i länet. Varje år utkommer ett antal årsböcker och det pågår läs- och forskningsprojekt via studiecirkel som ofta utmynnar i någon form av skriftlig dokumentation.

Skrivarklubben i Blekinge är en av landets äldsta skrivarklubbar, bildad 1963, med ca 80 medlemmar. Klubben träffas en gång per månad, uppmuntrar varandra och utvecklar det egna skrivandet. Fyra gånger per år ges medlemstidningen "Groblad" ut.

Under 2013 utvecklades i Blekinge den digitala webbplatsen Rotbygd.se, som drivs av företagen AB Audiola och Lönnbom Media. Rotbygd.se är en öppen mötesplats för människor som vill dela med sig av en berättelse där man har sina rötter, oavsett ursprung. Under 2014 arrangerade Rotbygd.se tillsammans med Blekinge läns tidning berättartävlingen "Glappet" för unga i Blekinge. Många unga har idag ett stort behov och intresse av att skriva egna berättelser. Internet har gjort det enklare att själv publicera på nätet och söka andra med samma intresse, t ex att skriva berättelser om redan existerande fiktiva världar s k fanfiction. Genom att stimulera unga människors skrivande, utvecklas också intresset för läsning.

Andra som initierar kurser och tävlingar i att skriva och berätta är t ex lokala författare och Harry Martinson-sällskapet. I Karlskrona finns två storycoaches som arbetar med och ger workshops i Storytelling. Både inom folkbibliotekens och inom skolans verksamhet pågår kontinuerligt arbete med att ge barn och unga möjlighet att skriva och berätta.

Vision/strävansmål - Inom området att skriva och berätta vill Region Blekinge:

- Förbättra samverkan mellan de som arbetar med skrivandet och berättandet i Blekinge, som folkbildningen, skolor, bibliotek, professionen, privata initiativtagare, kommunerna m fl.
- Utvidga berättarfestivalen i Olofström till att omfatta hela Blekinge.
- Utveckla barns och ungas möjligheter till skrivande och berättande.
- Stödja och utveckla det digitala berättandet.
- Utveckla fysiska arenor och mötesplatser för berättandet.

Hur?

- ✓ Blekinge Läns Bildningsförbund uppdras att samordna de nätverk, föreningar och andra organisationer och privata initiativ som finns i länet för samverkan och utveckling av arenor för skrivandet och berättandet för i första hand vuxna och unga vuxna. Gärna i samverkan med andra konstformer.
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att i samverkan med bibliotek och andra lokala aktörer utveckla möjligheterna för barn och unga att skriva och berätta t ex genom skrifvarverkstäder, kulturläger. Gärna i samverkan med andra konstformer.
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att tillsammans med Olofströms kommun vidga inriktning och intresse för berättarfestivalen Berättarkraft, att gälla hela Blekinge.
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att i samverkan med biblioteken, Blekinge Tekniska Högskola och företag inriktade mot digitalt berättande, möjliggöra en digital arena för barn och ungas skrivande.

Läsfrämjande och läsning i Blekinge

Människor möts idag av betydligt mer textmassa än vad bara några generationer tillbaka gjorde - samtidigt läser vi mindre. Av den statligt utsedda Litteraturutredningens slutbetänkande "Läsandets kultur" (SOU 2012:65)⁶ framgår att läsvanorna för den svenska befolkningen som helhet är stabila. Fortfarande läser stor del av befolkningen böcker regelbundet, men olika åldersgrupper läser olika mycket. Framför allt kan det avläsas att bokläsning och läsning av längre texter bland ungdomar minskar. Däremot finns det tecken på att andelen som läser skönlitteratur ökat totalt sett. Ökningen är större bland kvinnor än bland män, vilket innebär att skillnaden mellan könen ökat.

PISA (Program for International Student Assessment) är en internationell studie inom OECD som undersöker 15-åringarnas förmåga i matematik, naturvetenskap och läsförståelse. Senaste studien visar på ett försämrat resultat för svenska elever i läsförståelse och tolkning. Den visar på att var 5:e svensk elev inte når upp till en läsnivå som är nödvändig för att klara av att tillgodogöra sig kunskap. 25 % av pojarna går ut skolan utan att klara av lite svårare text. Att kunna läsa och förstå det man läser är nödvändigt för samhällsutvecklingen och för den enskilda individen. Blekinge har en hög ungdomsarbetslöshet. I Blekingestrategin påtalas vikten av att eleverna i länet går ut grundskolan och gymnasiet med fullständiga betyg för att kunna vidareutbilda sig och få ett bra arbete. Att kunna läsa och skriva är även en fråga om demokrati.

Folkbiblioteken ska enligt bibliotekslagen ägna särskild uppmärksamhet åt att främja barns och ungas språkutveckling och att stimulera till läsning, men det är skolan som har det primära uppdraget att ge varje elev en god utbildning, läsförmåga och därmed en bra grund att stå på. Enligt skollagen (2010:800)⁷ ska eleverna i grundskola och gymnasieskola ha tillgång till ett skolbibliotek. Statistik från Kungliga biblioteket visar att inte fler än runt 20 % av landets skolor har ett bemannat skolbibliotek på sin skola. Blekinge visar inte på ett bättre resultat.

Det finns en vilja på många olika plan att främja läsning och läsförmåga hos såväl barn, unga som vuxna, inte minst ifrån regeringen. Hösten 2015 startar Skolverket upp kampanjen "Läsllyftet". "Läsllyftet" bygger på kollegialt lärande inom lärarkåren och syftar till att öka elevernas läsförståelse och skrivförmåga genom att stärka och utveckla kvaliteten i undervisningen. Kulturrådet har av kulturdepartementet fått i uppdrag att ta fram ett handlingsprogram för läsfrämjande utanför skolan. I handlingsprogrammet⁸ talas om en kartläggning av läsning i förskola, uppföljning av insatser, digitalt läsfrämjande, en kampanj för vuxnas läsande, fortsatt satsning på en läsambassadör samt en nationell satsning mot föräldrar - Bokstart - för barns språkutveckling i tidig ålder. Kulturrådet har även under 2014 anlitat en forskare att ta fram en kunskapsöversikt för

⁶ http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Utdredningar/Statens-offentliga-utredningar/Lasandets-kultur---slutbetank_H0B365/

⁷ http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Skollag-2010800_sfs-2010-800/

⁸ http://www.kulturradet.se/Documents/L%C3%A4sfr%C3%A4mjande/handlingsprogram_lasframjande.pdf

läsfrämjande metoder. Detta arbete har även initierats av läns-/regionbiblioteken i de sex södra länen, där BiBK är en del. På regional och lokal nivå pågår ett kontinuerligt läsfrämjande arbete och många insatser görs av såväl engagerade lärare, folk- och skolbibliotekspersonal som studiecirkelledare.

Vision/strävansmål - Inom området läsfrämjande och läsning vill Region Blekinge:

- Alla grund- och gymnasieskolor ska ha ett väl utrustat skolbibliotek bemannat med utbildad skolbibliotekarie. I Blekinge ska även finnas en samordningsfunktion som också ansvarar för utvecklings- och kompetensutvecklingsfrågor för skolbibliotek och skolbibliotekspersonal.
- Folkbiblioteken i Blekinge ska främja läsning genom att erbjuda god tillgång till litteratur så nära brukarna som möjligt.
- Blekinge ska vara ett "läsande län" med god läsförmåga hos alla länsinvånare - ung som gammal, och det finnas ett intresse för litteratur och läsning.
- Förbättra samverkan mellan bibliotek, folkbildning, pedagoger och författare för utveckling och samordning av läsfrämjande projekt/aktiviteter i länet och för att göra läsare av läskunniga, öppna vägar till litteraturen för den som inte läser, ta bort hinder för läsning och stärka läsarens självförtroende och läsaridentitet⁹.
- Utveckla och främja intresset för läsning hos barn och unga via den digitala tekniken.

Hur?

- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att om möjligt projektanställa en regional läsambassadör att verka marknadsförande mot rektorer, lärare, politiker och föräldrar kring vikten av barns och ungas läsning.
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att utse/skapa en samordningsfunktion för ett regionalt nätverk för skolbibliotekarier/skolbibliotekspersonal.
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att främja god tillgång till litteratur genom att verka för fler "meröppna bibliotek" i länet, samverka med andra lokala näringar för att hitta nya lösningar på att biblioteken ska finnas där medborgarna finns, t ex i butiken eller ljudböcker inom kollektivtrafiken.
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att utveckla och tydliggöra folkbibliotekens läsfrämjade uppdrag gentemot prioriterade målgrupper, utifrån kartläggning av metoder, uppföljning av projekt och insatser, utveckling av nya metoder etc.
- ✓ Blekinge Läns Bildningsförbund och Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg ges en samordnande roll för läsfrämjande projekt och aktiviteter mellan bibliotek, skola, föreningsliv, profession och folkbildning och bl a starta upp evenemanget "Blekinge läser".
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att i samverkan med olika aktörer utveckla intresset för litteratur och läsning via den digitala tekniken (t ex digitala sändningar av arrangemang, digitala lästips och samtal kring litteratur, utveckling av bibliotekens webbplatser)

Litteraturism i Blekinge

Intresset för att resa till platser med anledning av dess kulturella särart, om det så är specifika byggnader, historiska personer eller kulturarv, har ökat allt mer och idag talar man om värdet av kulturism. Att använda litteraturen som dragningskraft har bl a Ystads kommun och Skaraborgs län gjort, och de båda fiktiva figurerna Kurt Wallander och Arn Magnusson har fått turister att vallfärda dit för att gå i deras fotspår.

⁹ Delar av Kulturrådets definition av begreppet läsfrämjande, som finns med i handlingsprogrammet för läsfrämjande.

I några delar av landet arrangeras gemensam kollektiv läsning av en författare eller bok med lokal förankring t ex "Hela Halland läser" eller "Stockholm läser". En viss bok står i centrum under ett år och då arrangeras bokcirklar, samtal kring boken och författaren och även andra kringevenemang. I Stockholm finns också skyltar utplacerade där en viss fiktiv händelse i en bok ägt rum eller en viss plats nämnts.

Geocaching är en form av GPS-stödd skattjakt utomhus. Utövarna söker skatter via koordinater som är utlagda på internet. Skatterna består ofta av gömmor med föremål, där man kan ta föremålet och sedan lägga ett annat på samma plats. Att använda geocaching för att berätta om en intressant plats eller händelse har bl a Sagobygden i Ljungby arbetat med.

Detta är exempel på hur man kan använda en plats i ett marknadsföringssammanhang, men även att marknadsföringen även kan vara intern d v s att skapa ett intresse och en förståelse för sin egen hembygd. I Blekinge finns många intressanta platser, miljöer och personer att utveckla ur ett såväl litteraturistiskt så som lokalhistoriskt sammanhang.

Vision/strävansmål - Inom området om litteraturism vill Region Blekinge:

- Utveckla litteraturismen/kulturismen i Blekinge.
- Använda kultur och litteratur för att levandegöra historiska platser, personer och miljöer.
- Utveckla och använda digitala verktyg ur ett kunskaps- och marknadsföringssyfte.
- Utveckla/samordna digitala databaser för berättelser, händelser och platser i Blekinge.
- Övrraska med storytelling på oväntade platser och korsbefruktningar på befintliga arenor.

Hur?

- ✓ Blekinge Läns Bildningsförbund och Blekinge museum uppdras att inspirera studieförbund, hembygdsföreningar, skolor m fl till att inventera litterära händelser och berättelser på olika platser i Blekinge som kan utgöra underlag till såväl fysisk dokumentation (en skylt, en skrift) som digital dokumentation (se nedan).
- ✓ Region Blekinge vill uppmuntra till utveckling av digitala verktyg för att öka intresset för kulturhistoriska vandringar i stad och på landsbygd t ex via appar, geocaching eller andra avkodningar som QR-koder. Med hjälp av digital teknik kan även föremål och händelser gestaltas digitalt som t ex 1500-talsskeppet Gribshunden.
- ✓ Blekinge Turism uppmuntras att tillsammans med besöksnäringen ta fram en utvecklingsplan för möjligheten att använda litteraturism/kulturism i marknadsföringen av Blekinge.
- ✓ Blekingearkivet uppdras att identifiera och utveckla länets databaser för kultur och berättelser och göra dem användbara och kompatibla samt göra kompetenshövande insatser för de som samlar in material på ideell basis.
- ✓ Biblioteksutveckling Blekinge Kronoberg uppdras att stimulera till att berättandet kan användas på oväntade platser som överraskningsmoment, t ex estradpoesi på Sweden Rock, Blekinge Poetry Slam och att det kan ske korsbefruktningar mellan olika konstformer.